

Egenskapskriterier – BETA

UTGÅVA 2010:B

GILTIG FRÅN 2010-05-01

Inledning

BETA-registret är en del av BASTA-systemet. Produkter som registreras i BETA-registret får inte innehålla ämnen med egenskaper enligt detta kriteriedokument, i halter överstigande de angivna haltgränserna.

Då dessa egenskapskriterier är mindre stränga än BASTA-kriterierna¹⁾ kan produkter som registreras i BETA-registret vara förenade med risker. Därför ska leverantören ange vilka av BASTA-kriterierna som produkten inte klarar. Därutöver ska leverantören uppfylla ett antal kvalificeringskrav, bland annat ska leverantören intyga att:

- leverantören tillhandahåller information för värdering och hantering av risker med produkten under byggskedet, bruksskedet, vid rivning och avfall.
- produkter som finns registrerade i BETA-registret vid varje tidpunkt klarar avtalade egenskapskriterier.
- det finns dokumentation som styrker bedömningen enligt BETA-kriterierna för de produkter som är registrerade i BETA-registret.
- det finns en organisation som tydligt klargör ansvarsfördelningen för de uppgifter som ligger till grund för de produkter som är registrerade i BETA-registret.
- erforderlig kompetens finns tillgänglig för att hantera kvalificeringsvillkoren för en registrering i BETA-registret.

Produkter som klarar BASTA-kriterierna ska i stället registreras i BASTA-registret¹⁾

Som grund för utarbetandet av kriterierna har REACH genom rådets förordning (EG) nr 1907/2006, KIFS 2005:7 och Kemikalieinspektionens kriterier för utfasningsämnen i PRIO-verktyget använts.

Halterna beräknas utifrån produkten så som den levereras till byggarbetsplats eller motsvarande. Ämnen som har använts vid tillverkningen men som inte finns med i den levererade produkten behöver inte beaktas. Om inte annat anges ska den sammanlagda halten av samtliga ämnen med den angivna ämnesegenskapen ligga till grund för utvärderingen.

Egenskapskriterierna beskrivs med en kolumn för **egenskaper/ämnen** som ska fasas ut, **definitionen** för själva egenskapen samt vilken **maximal halt** som tillåts i produkten. Till detta finns ett antal fotnoter som ytterligare förtydligar eller beskriver Egenskapskriterierna. Sist i dokumentet finns även en förteckning över de riskfraser

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om tydlig hänvisning till källan görs.

Egenskapskriterier för produkter i BASTA-systemets BETA-register

Egenskaper/ämnen	Definition	Haltgräns (vikts %) ^{2), 3)}
1. Cancerframkallande	Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen cancerframkallande i kategori 1 eller 2 ⁴⁾ (R45, R49)	0,1 % För respektive ämne, halterna ska inte summeras
2. Mutagena	Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen mutagen i kategori 1 eller 2 ⁴⁾ (R46)	0,1 % För respektive ämne, halterna ska inte summeras
3. Reproduktions-toxiska	Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen reproduktionstoxisk i kategori 1 eller 2 ⁴⁾ (R60 och/eller R61)	0,5 % För respektive ämne, halterna ska inte summeras
4. Spädbarnsskador	Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen: kan skada spädbarn under amningsperioden (R64)	0,1 % För respektive ämne, halterna ska inte summeras
5. Hormonstörande	I avvaktan på kriterier gäller ämnesgrupp 1 enligt EU "Candidate list of substances". European Commission DG Environment (2000) ⁵⁾	0,1 % För respektive ämne, halterna ska inte summeras
6. Mycket persistenta och mycket bioackumulerbara organiska ämnen (vPvB)	3) Halveringstid > 60 d i havsvatten eller sötvatten eller > 180 d i marint eller sötvattensediment > 180 d i jord samt 4) BCF > 5000	0,1 %
7. Persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen	1) Halveringstid > 60 d i havsvatten eller > 40 d i sötvatten eller > 180 d i marint sediment eller > 120 d sötvattensediment eller > 120 d i jord samt 2) BCF > 2000 samt 3) Kronisk NOEC < 0.01 mg/l eller < 30 mg/kg föda eller CMR eller klassificerat T; R48 eller Xn; R48 eller R64	0,1 %
8. Potentiellt persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen	<i>Det finns ännu inga allmänt vedertagna kriterier för potentiell persistens och bioackumulerbarhet och toxicitet. Kriteriedokumentet kommer att kompletteras när sådana har fastställts. ⁶⁾</i>	
9. Bly (Pb)	Rena ämnen eller föreningar av	0,1 %
	Som legeringselement i stål	0,35 % ⁷⁾
	Som legeringselement i aluminium	0,4 % ⁷⁾
	Som kopparlegering	4 % ⁷⁾

Egenskaper/ämnen	Definition	Haltgräns (vikts %) ^{2), 3)}
10. Kvicksilver (Hg)	Rena ämnen eller föreningar av kvicksilver	Totalförbud ⁸⁾
	I lågenergilampor	< 5 mg per lampa ⁸⁾
	I lysrör för allmänna ändamål	< 10 mg halofosfat per lampa ⁸⁾
		< 5 mg trifosfat per lysrör med normal livslängd ⁸⁾
	< 8 mg trifosfat per lysrör med lång livslängd ⁸⁾	
11. Kadmium (Cd)	Rena ämnen eller föreningar av kadmium	0,01 %
12. Farligt för ozonskiktet	Ozon Depletion Potential (ODP) > 0 (R59)	0,1 % För respektive ämne, halterna ska inte summeras

NOTER

- 1) Se Egenskapskriterier – BASTA.
- 2) I de fall det finns en lägre haltangivelse i bilaga VI till Europaparlamentets och rådets förordning om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (EG nr 1272/2008) gäller denna.
- 3) I de fall det finns lägre haltgränser angivna i bilaga IV till Europaparlamentets och rådets förordning om långlivade organiska föreningar (EG) nr 1195/2006 för ex. avfallsaskor gäller dessa.
- 4) I enlighet med KIFS 2005:7 (med aktuella ändringar, se www.kemi.se). Bedömningen skall baseras på alla relevanta data om produktens hälso- och miljöfarlighet. Kriterierna är direkt tillämpbara när data erhållits från tester som utförts enligt de metoder som finns beskrivna i artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 1907/2006. Om det för en given hälso- eller miljöfarlig egenskap finns data från flera undersökningar som enligt kriterierna skulle leda till olika klassificering skall de data som ger den strängaste klassificeringen användas under förutsättning att de är av god vetenskaplig kvalitet.
- 5) European Commission DG Environment (2000). Towards the establishment of a priority list of substances for further evaluation of their role in endocrine disruption. MO355008/17860/10/11/00.
- 6) Kriterierna för potentiellt PBT enligt PRIO (se www.kemi.se) kan i de fall där de friar från misstanke om PBT-egenskaper, används som underlag för PBT-klassningen (kriterie 7).
- 7) Intentionen är att halterna för dessa ämnen ska vara nära noll. För närvarande tillämpas de angivna haltgränserna, i enlighet med de undantag som anges i bilaga till rådets direktiv 2002/95/EG (RoHS).
- 8) I enlighet med "Förordning om ändring i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter" råder totalförbud på kvicksilver med vissa specificerade undantag. I BETA-registret tillåts undantag enligt RoHS-direktivet.

OBSERVERA!

Ovanstående kriterier kommer att ses över med jämna mellanrum med syfte att helt kunna fasa ut ämnen med dessa egenskaper. Eventuella revideringar kan komma att genomföras för att anpassa dem till ny kunskap samt till omvärldens krav och målsättningar på kemikalieområdet. Kriterierna kommer att harmoniseras i takt med ändringar i REACH, rådets förordning (EG) nr 1907/2006 och CLP (CLP, rådets förordning (EG) nr. 1272/2008).

Riskfraser som förekommer i kriterierna

- R 45 Kan ge cancer
- R 46 Kan ge ärftliga genetiska skador
- R 48 Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
- R 49 Kan ge cancer vid inandning
- R 59 Farligt för ozonskiktet
- R 60 Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga och/eller
- R 61 Kan ge fosterskador
- R64 Kan skada spädbarn under amningsperioden

Information om produkter som klarar egenskapskriterierna finns på systemets hemsida www.bastaonline.se

E-postadress är basta@ivl.se

Du kan också kontakta IVL Svenska Miljöinstitutet, Box 21060, 100 31 Stockholm, telefon 08-598 563 00 om du vill ha ytterligare information